

Darrera
Revisió
Juny 2016

Escola del Parc

El Prat de Llobregat

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Índex de Contingut

Introducció	3
Presentació del document.....	3
Justificació de l'actualització.....	3
1. Context sociolingüístic	4
1.1. Alumnat.....	4
1.2. Entorn.....	4
2. Llengües del Centre	5
2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge.....	5
2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència.....	5
2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana.....	5
2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe.....	7
2.2. La llengua castellana.....	7
2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana.....	7
2.3. Primera llengua estrangera: Anglès.....	8
2.3.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa.....	8
2.3.2. Projectes i programes plurilingües.....	9
2.4. Llengües complementàries procedents de la nova immigració.....	9
3. Organització i gestió	10
3.1. Organització dels usos lingüístics.....	10
3.1.1. Llengua del centre.....	10
3.1.2. Documents de centre.....	10
3.1.3. Ús no sexista del llenguatge.....	10
3.1.4. Comunicació externa.....	10
3.1.5. Llengua de relació amb famílies.....	10
3.1.6. Educació no formal.....	10
3.1.7. Llengua i entorn.....	11
3.2. Plurilingüisme al centre educatiu.....	11
3.2.1. Actitud lingüística.....	11
3.2.2. Mediació lingüística.....	11
3.3. Alumnat nouvingut.....	11
3.4. Organització dels recursos humans.....	11
3.5. Organització de la programació curricular.....	12
3.5.1. Coordinació cicles i nivells.....	12
3.5.2. Estructures lingüístiques comunes.....	12

3.5.3.	Projectes d'innovació.....	12
3.6.	Biblioteca escolar.....	12
3.6.1.	Accés i ús de la informació.....	12
3.6.2.	Pla de lectura de centre.....	12
3.7.	Projecció del centre.....	12
3.8.	Xarxes de comunitats virtuals.....	13
3.9.	Intercanvis i mobilitat.....	13
3.10.	Dimensió internacional del centre educatiu.....	13

Introducció

Presentació del document.

El Projecte Lingüístic de Centre és el document que recull els acords sobre l'ensenyament-aprenentatge de les llengües i la comunicació, elaborat per la comunitat educativa.

Aquest PLC suposa una revisió i actualització del Projecte Lingüístic vigent, aprovat l'any 1996.

Justificació de l'actualització.

La necessitat d'adequar el PLC als canvis normatius:

- a. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya de 2006, article 6. La llengua pròpia i les llengües oficials.

La llengua pròpia de Catalunya és el català. Com a tal, el català és la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics de Catalunya, i és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.

El català és la llengua oficial de Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l'Estat espanyol. Totes les persones tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials i els ciutadans de Catalunya tenen el dret i el deure de conèixer-les.

- b. Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística. (DOGC núm. 2553, de 9.1.1998)

PREAMBUL

La llengua catalana és un element fonamental de la formació i la personalitat nacional de Catalunya, un instrument bàsic de comunicació, d'integració i de cohesió social dels ciutadans i ciutadanes, amb independència de llur origen geogràfic,

CAPITOL III L'ensenyament

Article 20. La llengua de l'ensenyament.

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius.

Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.

- c. L'experiència del centre, després d'aplicar un procés d'Immersion Lingüística, començat el curs 1987/88.
- d. Donar resposta a les necessitats creades per l'alumnat del centre, recollint els canvis produïts en els darrers 10 anys.
- e. L'harmonització de les tres llengües que es treballen al centre.

Article 5

La immersió lingüística

En funció de la realitat sociolingüística de l'alumnat s'implementaran metodologies d'immersió lingüística en llengua catalana amb la finalitat de potenciar-ne l'aprenentatge.

El programa d'immersió en llengua catalana tindrà en compte la llengua de l'alumnat i l'ensenyament de la llengua castellana.

Els centres que apliquin el programa d'immersió han d'adaptar els horaris a les característiques d'aquest programa. En tot cas es tindrà en compte el nombre d'hores de les àrees lingüístiques que s'ha d'impartir al llarg de l'etapa.

Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, Article 21

3. L'ensenyament del català i del castellà ha de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.

5. L'alumnat no ha d'ésser separat en centres ni en grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual.

8. L'alumnat que s'incorpori tardanament al sistema educatiu de Catalunya ha de rebre un suport especial i addicional d'ensenyament del català.

1. Context sociolingüístic

1.1. Alumnat

La majoria dels alumnes que assisteixen a l'escola procedeixen d'un nivell social, cultural i econòmic estàndard, en relació a la ciutat del Prat, amb el castellà com a llengua familiar. El nombre de famílies catalanoparlants s'està incrementant de manera notable en els darrers anys.

El nombre d'alumnes estrangers és d'un 25% aproximadament, amb dues realitats sociolingüístiques ben diferenciades:

- La meitat de l'alumnat estranger és d'origen marroquí, amb una llengua no romànica i alguns amb dialectes berebers.
- L'altra meitat és d'origen hispanoamericà, amb el castellà com a llengua familiar.
- Hi ha aproximadament, un 2% d'alumnat procedent d'altres llocs del món.

1.2. Entorn

La nostra escola està situada al Prat de Llobregat, ciutat del cinturó industrial de Barcelona.

- El creixement demogràfic més important es va produir entre 1960-80, amb immigrants provinents de la resta de l'Estat, amb el castellà com a llengua vehicular.
- La última dècada es caracteritza per la forta immigració d'origen magribí, primer, i posteriorment sud-americà i la sortida dels fills de la primera immigració cap al segon cinturó de Barcelona. Es manté la població, però la situació de cohesió lingüística i social i l'ús de la llengua pròpia de Catalunya és més problemàtica.
- L'impacte de la globalització audiovisual i la creació de grups multimèdia fan que la oferta en llengua catalana sigui reduïda.
- El barri és una barreja de zona antiga i lloc d'acollida d'immigrants.

2. Llengües del Centre

2.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència.

2.1.1.1. El català, vehicle de comunicació.

El català és la llengua vehicular de totes les activitats del centre. En situacions comunicatives no formals (pati, activitats extraescolars, menjador) decau l'ús del català, essent substituït pel castellà.

2.1.1.2. El català, eina de convivència.

El centre impulsa l'ús del català en tots els àmbits de convivència del centre.

2.1.2. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua catalana.

2.1.2.1. Programa d'immersió lingüística.

L'escola va iniciar un procés d'immersió lingüística el curs 1988/89, amb la formació adequada per part del professorat.

El procés es va valorar de manera molt positiva.

La composició actual del claustre és diferent i no es continua tenint la consciència de continuar un procés d'immersió. La formació inicial dels mestres no recull una reflexió sobre les bases teòriques i els aspectes metodològics d'aplicació d'un procés d'immersió, per la qual cosa l'escola ha d'impulsar l'objectiu de recuperar l'esperit que va animar el procés, tot adaptant-lo a la realitat multilingüe actual.

2.1.2.2. Llengua oral.

Es treballa la llengua oral de forma sistemàtica en tots els cursos, utilitzant les diferents tipologies de textos.

2.1.2.3. Llengua escrita.

L'escola, conscient de la necessitat d'un treball coordinat entre totes les etapes, cicles i nivells, va participar en un seminari ADAP sobre el tractament de la llengua escrita.

Els canvis de professorat que es produeixen cada any fa que s'hagin de revisar els acords del seminari i integrar-los a la programació general del centre.

2.1.2.4. Relació llengua oral i llengua escrita.

Hi ha un plantejament integrat per treballar la competència en les quatre habilitats (parlar i conversar, escoltar i comprendre, llegir i comprendre i escriure). Es planifiquen activitats des de totes les àrees per afavorir-ne la interrelació.

2.1.2.5. La llengua en les diverses àrees.

El professorat es conscient que el treball de la llengua és una responsabilitat compartida per totes les àrees i mestres.

2.1.2.6. Continuitat i coherència entre cicles i nivells.

Hi ha mecanismes establerts per a realitzar la coordinació i el traspàs de la informació entre els cicles i nivells, pel que fa a acords i programacions de les diferents àrees.

2.1.2.7. Acollida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular.

Des de l'aula oberta d'EE i amb coordinació dels tutors, es sistematitzen les estratègies i activitats que es duen a terme per tal de facilitar la incorporació d'aquest alumnat a les activitats normalitzades del seu curs.

2.1.2.7.1. Alumnat que desconeix les dues llengües oficials.

Tenim en compte les diferències entre les dues tipologies, alumnat amb o sense domini del grafisme romànic, per a organitzar el seu procés d'aprenentatge a partir de les necessitats individuals i de les possibilitats del centre.

2.1.2.7.2. Alumnat sud-americà de parla hispana.

Un dels criteris d'atenció de l'alumnat nouvingut és la seva atenció en grup homogeni. Aquest criteri, però, s'ha de conjugar amb d'altres, com ara disponibilitat horària, dificultats i/o nivells d'aprenentatge i trams d'edat.

2.1.2.8. Atenció de la diversitat.

Cada curs es programa l'horari, les tipologies d'agrupaments i les activitats de treball que es duren a terme. El centre, en col·laboració amb l'EAP ha consolidat la coordinació entre els mestres que intervenen en el procés.

Es parteix de l'avaluació inicial de l'alumnat per definir l'adaptació del currículum a cada alumne.

2.1.2.9. Activitats d'incentivació de l'ús de la llengua.

L'escola programa activitats d'ús de la llengua i se'n fa un seguiment: teatre, cançons, danses, sortides i celebracions de les festes populars...

2.1.2.10. Avaluació del coneixement de la llengua.

S'han establert criteris d'avaluació i s'apliquen de forma programada activitats per avaluar el coneixement de la llengua que donen informació als mestres de la pròpia tasca i responsabilitzen l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge.

2.1.2.11. Materials didàctics.

Els criteris per a la selecció de llibres de text i altres materials didàctics, que inclouen els destinats als diferents ritmes d'aprenentatge, són compartits pels mestres de cada cicle i la seva adequació és revisada regularment.

2.1.3. El català, llengua vertebradora d'un projecte plurilingüe.

Tenint en compte la realitat lingüística de Catalunya, amb una llengua oficial i una cooficial, i les necessitats de comunicació en un context mundial globalitzat amb l'anglès com a llengua d'ús mundial, vetllem perquè tots els alumnes assoleixin competències comunicatives en les tres llengües que es treballen. En aquest context, treballarem perquè el català esdevingui l'eix de comunicació i de vertebració social.

2.1.3.1. Informació multimèdia.

El centre aplica criteris de concordança amb el projecte lingüístic en la tria del programari i activitats audiovisuals.

2.1.3.2. Usos lingüístics.

Els centre treballa els usos lingüístics de l'alumnat per a aconseguir una relació cordial, constructiva i una expressió en català en tots els àmbits de la vida escolar.

2.1.3.3. Diversitat lingüística del centre i de la societat en el currículum.

Tot i que el català és la llengua vehicular de l'escola, es fa referència a les manifestacions culturals dels diversos orígens de l'alumnat, en la programació de l'aula i en les celebracions del centre, prestigiant tant l'àmbit lingüístic com el cultural de tots els membres de la comunitat educativa.

2.2. La llengua castellana

2.2.1. L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana.

2.2.1.1. Introducció de la llengua castellana.

A l'escola s'introdueix la llengua castellana al primer curs del cicle Inicial amb materials curriculars i metodologia coherents al treball que es fa en català i en castellà. L'objectiu és que el nivell sigui el mateix i l'adequat en ambdues llengües.

2.2.1.2. Llengua oral.

En els primers cursos de l'educació Primària es fa més incidència en l'ús oral del castellà que no pas en l'escrit, perquè l'alumnat adquireixi i enriqueixi les habilitats lingüístiques adients; aquesta estratègia té continuïtat en la resta de cursos.

2.2.1.3. Llengua escrita.

Es fa un tractament de la llengua escrita d'acord amb les orientacions del currículum. Les activitats es planifiquen en funció d'aconseguir habilitats en la lectura i l'escriptura que facin competent l'alumnat.

2.2.1.4. Activitats d'ús.

Les activitats programades tenen en compte la competència de l'alumnat tant en activitats curriculars a l'aula com fora d'ella.

2.2.1.5. Castellà a les àrees no lingüístiques.

Tal i com hem dit amb anterioritat, es dedica la franja horària que estableix la normativa a l'ensenyament/aprenentatge de la llengua castellana. També se'n potencia l'ús en activitats de caire sòcio-cultural. L'alumnat és majoritàriament de parla castellana i aquesta és la llengua de comunicació en les situacions de lleure i esbarjo.

2.3. Primera llengua estrangera: Anglès

L'anglès és la llengua estrangera que s'estudia a l'escola. S'introdueix a P-4.

2.3.1. Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa.

A l'etapa d'Educació Infantil i al Cicle Inicial el treball que es realitza és bàsicament oral, d'aprenentatge del vocabulari i les estructures més senzilles de la llengua. En els cicles Mitjà i Superior s'incrementa la part oral i s'aprofundeix en l'expressió i comprensió escrita fins a aconseguir la competència de comprensió i expressió, oral i escrita, adequada a l'etapa: speaking, reading, listening, writing.

2.3.1.1. Desplegament del currículum.

El centre té establerts criteris perquè la programació s'adeqüi a les característiques psicològiques de l'alumnat, tingui el compte els ritmes d'aprenentatge de cadascú i sigui coherent amb els principis de significativitat, rellevància, continuïtat, en contextos comunicatius que requereixin l'ús de la llengua, en graus de dificultat creixent i coherent, harmonitzats.

La consecució dels objectius d'etapa és la finalitat última del treball en l'àrea i els continguts estan seqüenciats perquè els resultats siguin els òptims.

2.3.1.2. Metodologia.

L'aprenentatge de la llengua estrangera es fa a través de la pràctica comunicativa; es tracta de comprendre i fer-se comprendre.

Es treballa a partir de la interacció pròpia de la classe (tots els intercanvis orals són importants; d'aquesta manera es converteix en l'instrument necessari per a la comunicació a l'aula) i s'utilitzaran molt els gestos i els moviments (són un bon suport per a la comprensió de la situació i és bo emprar suports gestuals, icònics, musicals, etc. per facilitar l'accés al significat. L'ús de recursos no verbals és també profitós per a estimular l'expressió).

A partir del curs 2017-2018 comptarem amb el suport d'un auxiliar de conversa en llengua anglesa amb la finalitat de millorar la competència comunicativa de l'alumnat - potenciar la comprensió i expressió oral -, dins del Projecte IntersECCions (Ajuntament del Prat de Llobregat).

2.3.1.3. Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera.

Diversificar les activitats i els materials, i per tant els processos d'aprenentatge, permet respondre als diferents estils i tendències naturals d'aprenentatge que tenen cadascú d'ells i, a la vegada acostumar-se a d'altres (dramatitzacions, jocs, converses, rols, etc..).

És important dissenyar no solsament activitats i materials de pregunta-resposta, sinó, sobretot, activitats com resolució de problemes, tasques que exigeixen accions, organització/presa de decisions...

Caldrà diversificar les modalitats de treball (en grup, petits grups, per parelles, individualment) per tal d'oferir un marc real d'interacció.

Cal dissenyar nombroses activitats i materials de comprensió, com també diversificar els textos i les fonts d'on provenen (altres veus que les del mestre, altres registres) i, si pot ser, introduir-hi progressivament textos (orals i escrits) trets de la realització (programes infantils de televisió, revistes infantils, etc...).

És imprescindible utilitzar els recursos de les TAC com a eina bàsica de suport en l'aprenentatge de la llengua.

2.3.1.4. Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera.

Els diferents recursos que les noves tecnologies ofereixen són utilitzats, sempre que és possible, per a afavorir i potenciar l'aprenentatge de la llengua anglesa.

2.3.1.5. L'ús de la llengua estrangera a l'aula.

L'ús de la llengua anglesa es cenyeix bàsicament a l'horari planificat, si bé la seva presència és visible a l'escola en la decoració i manualitats que complementen el treball curricular i en les celebracions.

2.3.2. Projectes i programes plurilingües.

Els Microprojectes, projectes o Unitats didàctiques interdisciplinars es treballen des de diferents àmbits i àrees, inclosa l'àrea de llengua anglesa.

2.4. Llengües complementàries procedents de la nova immigració

La llengua procedent de la immigració més parlada a l'escola, a part de la llengua castellana dels nens procedents de Sudamèrica, és l'àrab amb les variants dialectals del Marroc.

3. Organització i gestió

3.1. Organització dels usos lingüístics

3.1.1. Llengua del centre.

La llengua vehicular del centre és la catalana que comparteix cooficialitat amb la castellana. En l'ambientació i decoració general s'utilitza la llengua catalana, tot i que les àrees de castellà i anglès també exposen els seus treballs en murals.

3.1.2. Documents de centre.

Tots els documents del centre estan redactats en llengua catalana i s'actualitzen periòdicament.

De tota la documentació se'n fa difusió a la comunitat educativa.

3.1.3. Ús no sexista del llenguatge.

El centre promou l'ús d'un llenguatge no sexista en tots els àmbits de la vida del centre. Sempre que el redactat ho permet s'utilitza el terme neutre pel que fa referència a les indicacions dels dos sexes per tal d'agilitzar la lectura del document.

3.1.4. Comunicació externa.

Totes les comunicacions externes es redacten en llengua catalana.

3.1.5. Llengua de relació amb famílies.

La llengua habitual de relació amb les famílies és la catalana, si bé en alguns casos, i per pròpia iniciativa dels mestres, en contextos de manca de comprensió majoritària, es pot utilitzar la castellana.

Puntualment es recorre a un traductor facilitat per l'Ajuntament – en el cas que la llengua vehicular de la família no sigui la castellana/catalana – i així garantir la bona comunicació entre escola i família.

3.1.6. Educació no formal.

3.1.6.1. Serveis d'educació no formal.

En les activitats d'educació no formal la llengua d'ús i comunicació és la catalana. No obstant això, els monitors no sempre són rigorosos en l'exigència d'ús de la llengua catalana.

3.1.6.2. Activitats extraescolars

En les activitats extraescolars la llengua d'ús i comunicació és la catalana.

Sovint, els monitors que les dirigeixen són poc rigorosos en la utilització i exigència d'ús de la llengua catalana.

3.1.6.3. Contractació d'activitats extraescolars a les empreses.

En la contractació de serveis a empreses sempre s'expressa la condició de comptar amb personal que tingui competència lingüística en llengua catalana. En general, aquesta exigència és atesa.

3.1.7. Llengua i entorn.

L'escola està situada en la zona antiga de la població i compta amb gran part de famílies de parla catalana nascudes al Prat però que ja no tenen fills en edat escolar. Tanmateix, els pisos antics que hi ha a la zona amb rendes baixes, propicien que siguin les famílies novingudes i amb poc recursos les que els lloguen, amb la qual cosa la llengua catalana ha perdut influència en l'entorn. El centre participa i impulsa el Pla Educatiu d'Entorn del Prat amb la finalitat de promoure la inclusió social i la convivència lingüística en català.

3.2. Plurilingüisme al centre educatiu

3.2.1. Actitud lingüística.

L'escola té assumida la realitat plurilingüística d'origen de l'alumnat, no és objecte d'estudi a l'escola, però sí que és present a l'aula d'acollida i en projectes d'interculturalitat.

3.2.2. Mediació lingüística.

Les comunicacions orals i escrites amb les famílies es fan en català. En aquells casos de dificultats o impossibilitat de comunicació amb les famílies novingudes, el centre utilitza altres membres de la seva comunitat lingüística com a suport. S'utilitza el servei de traducció de la Generalitat, per documentació aportada per les famílies.

3.3. Alumnat novingut

El centre disposa d'un Pla d'Acollida per a facilitar la integració de l'alumnat a les classes, amb el suport de la mestra d'EE.

La llengua de relació amb l'alumnat és el català i es dissenya un pla de treball individualitzat, amb un enfocament comunicatiu, partint de la llengua oral, en contextos significatius, rellevants i propers a l'alumne.

Es fa un seguiment i avaluació processual de cada alumne.

3.4. Organització dels recursos humans

El pla de formació de centre en temes lingüístics.

El centre ha fet una avaluació de les necessitats de formació, tenint en compte els objectius de millora. El treball harmònic i coherent de les diferents llengües i llenguatges és un objectiu fonamental del centre.

3.5. Organització de la programació curricular

3.5.1. Coordinació cicles i nivells

El centre té establerts criteris i mecanismes de coordinació entre les diferents etapes, cicles i nivells per programar els continguts i activitats, d'acord amb els principis de rellevància, continuïtat i progressió de les diferents llengües i llenguatges.

3.5.2. Estructures lingüístiques comunes.

La llengua d'aprenentatge del centre és el català i en aquesta llengua es treballen les estructures lingüístiques comunes. El professorat del centre té en compte aquests acords per tal d'evitar la repetició o anticipació dels continguts. Aquests criteris es tenen en compte a l'hora de triar o dissenyar materials curriculars, activitats d'ensenyament/aprenentatge.

3.5.3. Projectes d'innovació.

El centre va participar en els programes d'innovació educativa Punt Edu i Comunicació Audiovisual, amb l'objectiu de promoure la lectura i el tractament del llenguatge audiovisual coordinat amb l'àrea de llengua, un dels objectius que encara perduren en l'actualitat.

3.6. Biblioteca escolar

3.6.1. Accés i ús de la informació

El centre recull en la seva programació activitats que treballen les estratègies de cerca, processament, interiorització i presentació de la informació per part de l'alumnat. La biblioteca del centre s'utilitza en horari lectiu, interlectiu i extralectiu per a afavorir aquest procés. Es fomenta també durant l'estona de l'esbarjo.

3.6.2. Pla de lectura de centre

L'escola té un Pla de Lectura del Centre on es recullen:

- Les estratègies perquè els alumnes assoleixen una bona capacitat lectora, gaudeixin del plaer de la lectura, dominin les tècniques i estratègies del tractament de la informació i esdevinguin usuaris amb una bona competència en l'ús de la biblioteca.
- Els recursos de que disposa el centre.
- Les activitats que es porten a terme.

3.7. Projecció del centre

La pàgina web del centre i els blocs són eines imprescindibles de comunicació del centre i són recursos utilitzats per tota la comunitat educativa. Hi ha acord sobre els mecanismes de participació, actualització i control, tant de la pàgina web com dels blocs.

La llengua d'ús és el català, excepte en el bloc d'anglès i en aquelles experiències o produccions fetes a l'àrea de llengua castellana.

3.8. Xarxes de comunitats virtuals

El centre potencia la utilització de xarxes d'intercanvi entre tots els membres de la comunitat educativa i amb d'altres escoles, institucions i especialistes.

3.9. Intercanvis i mobilitat

En la programació de les activitats de l'àrea de llengües es programen activitats per a millorar la competència lingüística de cadascuna de les llengües. El centre potencia la participació en experiències, a través de la xarxa telemàtica, per a fomentar el treball cooperatiu i la comunicació.

3.10. Dimensió internacional del centre educatiu

El centre ha participat en un projecte europeu o internacional (Comenius) durant els cursos 2012-2014.